

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)
SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)
SSN Zbigniew Puskarski

Protokolant Kamila Zacharz

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego
w sprawie **K. W.**,
wobec którego orzeczono wyrok łączny
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 15 maja 2026 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku
z dnia 5 grudnia 2024 r., sygn. akt III K 1343/24,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania.**

[J.J.]

Michał Laskowski Andrzej Stępka Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku wydał w dniu 5 grudnia 2024 r., sygn. III K 1343/24, wyrok łączny w sprawie K. W. skazanego następującymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 29 października 2019 roku - w sprawie o sygn. akt **III K 1271/18** za czyny z art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w lipcu i grudniu 2017 roku na jedną karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, za czyny z art. 58 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w lipcu i grudniu 2017 roku oraz w dniu 7 stycznia 2018 roku na jedną karę 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności i za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w dniu 8 stycznia 2018 roku na karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności - które to kary połączono i wymierzono mu karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zwieszeniem jej wykonania na okres 2 (dwóch) lat - postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 28 stycznia 2022 roku zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności - skazany kary tej nie wykonał;

- Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 11 maja 2021 roku - w sprawie o sygn. akt **III K 2498/19** za czyn z art. 279 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełniony w dniu 24 października 2019 roku na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zwieszeniem jej wykonania na okres 3 (trzech) lat - postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 4 stycznia 2022 roku zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności - skazany kary tej nie wykonał;

- Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 października 2021 roku w sprawie o sygn. akt **III K 1501/21** za czyn z art. 278 § 1 kk i art. 278 § 5 kk i art. 275 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełniony w nocy z 3 na 4 lipca 2021 roku na karę 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 (dwudziestu czterech) godzin w stosunku miesięcznym oraz za czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk w zw. z art. 12 § 1 kk popełniony w dniu 4 lipca 2021 roku na karę 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem

wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 (dwudziestu czterech) godzin w stosunku miesięcznym - które to kary połączono i wymierzono mu karę łączną 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 (dwudziestu czterech) godzin w stosunku miesięcznym - postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 20 kwietnia 2022 roku zamieniono karę ograniczenia wolności na zastępczą karę pobawienia wolności w wymiarze 90 (dziewięćdziesięciu) dni - skazany kary tej nie wykonał.

Sąd w miejsce kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności orzeczonych wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 29 października 2019 r., sygn. III K 1271/18,
 - Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 11 maja 2021 r., sygn. III K 2498/19,
 - Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 października 2021 r., sygn. III K 1501/21
- orzekł karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się z dniem 13 grudnia 2024 r.

Kasację od opisanego wyroku łącznego wniósł na niekorzyść skazanego Prokurator Generalny. Zarzucił w niej rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 607e § 1 k.p.k. w zw. z art. 569 § 1 k.p.k., polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wynikających z ujawnionych na rozprawie głównej w dniu 5 grudnia 2024 r. dowodów w postaci akt spraw Sądu Rejonowego w Rybniku o sygn.: III K 1271/18, III K 2498/19 i III K 1501/21 istotnych informacji wskazujących, iż skazany K.W. został przekazany z Holandii do Polski w celu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec niego wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 11 maja 2021 r., sygn. akt III K 2498/19 oraz, że strona holenderska odmówiła jego przekazania celem wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 29 października 2019 r., sygn. akt III K 1271/18, wskutek czego z naruszeniem zasady specjalności określonej w art. 607e § 1 k.p.k. objęto węzłem kary łącznej w kwestionowanym

wyroku łącznym karę roku pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 29 października 2019 r., sygn. akt III K 1271/18, pomimo tego, że nie stanowiła ona podstawy wydania skazanego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania (ENA), jak również brak było stanowiska skazanego co do zrzeczenia się w tej sprawie korzystania z zasady specjalności.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna. K.W. poszukiwany był listem gończym i wydano w odniesieniu do niego Europejski Nakaz Aresztowania - ENA. Po zatrzymaniu poszukiwanego Sąd w Amsterdamie uwzględnił wykonanie ENA jedynie częściowo, to jest w odniesieniu do wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku w sprawie III K 2498/19. Kara orzeczona tym wyrokiem miała być wykonywana w Polsce i skazany został w tym celu przekazany polskim organom. Sąd w Amsterdamie nie uwzględnił natomiast wniosku o przekazanie skazanego w celu wykonania kary pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku w sprawie o sygn. III K 1271/18. Informacja w tym zakresie znajduje się w postanowieniu Izby ds. Międzynarodowej Pomocy Prawnej Sądu w Amsterdamie z dnia 5 września 2024 r. sygn. [...]. Sąd Rejonowy procedując w sprawie wydania wyroku łącznego prawdopodobnie nie zapoznał się z treścią tego postanowienia.

Tymczasem w odniesieniu do orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym konieczne było zbadanie sytuacji prawnej skazanego ze względu na zasadę specjalności ustanowioną w art. 607e § 1 k.p.k. Zgodnie z tą zasadą nie można bowiem orzec kary łącznej w wyroku łącznym obejmującej skazania, które nie były objęte decyzją o przekazaniu na skutek Europejskiego Nakazu Aresztowania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2020 r., II KK 2/20). Skazany może wprawdzie zrzec się korzystania z zasady specjalności także po przekazaniu na skutek ENA – zob. art. 607e § 3 pkt 7 k.p.k., takie zrzeczenie się jednak musi mieć oczywisty, kategoryczny charakter, a wyrażenie zgody skazanego na wykonanie także innych kar musi być dokonane w sposób jednoznaczny, po stosownych pouczeniach i ze świadomością konsekwencji wyrażonej zgody. Przyjmuje się, że samo złożenie wniosku o wydanie wyroku łącznego i wskazanie w nim wyroków

skazujących nie jest równoznaczne ze zrzeczeniem się korzystania z zasady specjalności, także wtedy, gdy można domyślać się, że skazany zamierza skorzystać ze zrzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lutego 2023 r., IV KK 324/22 i z dnia 9 stycznia 2024 r., II KK 426/23).

Tymczasem tak właśnie stało się w przedmiotowej sprawie. Sąd Rejonowy w Rybniku, wydając wyrok łączny poprzestał na ustaleniu, które kary, z których wyroków mogą być potencjalnie połączone, nie badając granic przekazania kar do wykonania określonych przez Sąd w Amsterdamie i nie zwracając się do skazanego i jego obrońcy o wyrażenie oświadczenia w przedmiocie korzystania z zasady specjalności. K.W. nie był obecny na rozprawie w sprawie wydania wyroku łącznego. Doszło zatem do naruszenia przepisów prawa związanych z zasadą specjalności i konieczne stało się uwzględnienie wniosku Prokuratora Generalnego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

W toku ponownego rozpoznania sprawy należy dokonać prawidłowych ustaleń co do granic przekazania kar do wykonania i uzyskać od skazanego oświadczenie, co do korzystania przez niego z zasady specjalności albo zrzeczenia się tej zasady.

Michał Laskowski

Andrzej Stępka

Zbigniew Puskarski

[WB]

[a.ł]